

17.

Na podlagi 3. točke 379. člena ustave Republike Slovenije izdaja Predsedstvo Republike Slovenije

UKAZ
o razglasitvi zakona o Banki Slovenije

Razglša se zakon o Banki Slovenije, ki ga je sprejela Skupščina Republike Slovenije na sejah Druženopolitičnega zbora, Zbora občin in Zbora združenega dela dne 5. junija 1991.

Št. 0100-10/91

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

Predsednik
- Milan Kučan l. r.

ZAKON
O BANKI SLOVENIJE

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Banka Slovenije je centralna banka Republike Slovenije.

Za obveznosti Banke Slovenije jamči Republika Slovenija.

2. člen

Banka Slovenije skrbi predvsem za stabilnost valute in splošno likvidnost plačevanja v državi in do tujine.

Pri uresničevanju nalog in pooblastil po tem in drugih zakonih je Banka Slovenije neodvisna.

3. člen

Banka Slovenije lahko vlaga pobude za izdajo zakonov in predlaga druge predpise s področja denarnega in deviznega sistema.

4. člen

Banka Slovenije predloži po potrebi, najmanj pa polletno, Skupščini Republike Slovenije poročilo o svojem delu.

5. člen

Za uresničevanje nalog iz 2. člena tega zakona Banka Slovenije:

- uravnava količino denarja v obtoku;
- skrbi za splošno likvidnost bank in hranilnic;
- skrbi za splošno likvidnost v plačilnih do tujine;
- kontrolira banke in hranilnice;
- izdaja bankovce in daje bankovce in kovance v obtok;
- predpisuje pravila za izvajanje jamstva za vloge občanov;
- predpisuje, organizira in usklajuje informacijski sistem, potreben za opravljanje njenih funkcij;
- opravlja posle za Republiko Slovenijo v skladu z zakonom;
- opravlja druge zadeve, določene z zakonom.

6. člen

Banka Slovenije se lahko zaradi izvrševanja svojih nalog ali kot predstavnik Republike Slovenije včlani v tuje in domače finančne ustanove ali z njimi sodeluje.

Za udeležbo Banke Slovenije v osnovnem kapitalu tujih finančnih ustanov ali za zagotovitev sredstev za člansko vlogo mora Banka Slovenije predhodno pridobiti soglasje Skupščine Republike Slovenije.

II. ORGANIZACIJA IN POLOŽAJ
BANKE SLOVENIJE

7. člen

Banka Slovenije je pravna oseba.
Sedež Banke Slovenije je v Ljubljani.

8. člen

Banka Slovenije ima statut. Statut Banke Slovenije sprejme Svet Banke Slovenije, soglasje nanj pa da Skupščina Republike Slovenije.

Statut določa organizacijo in poslovanje v Banki Slovenije.

Statut Banke Slovenije določa dela, ki jih opravljajo delavci s posebnimi pooblastili ter postopek in čas, za katerega se izberejo ti delavci.

O izbiri delavcev iz prejšnjega odstavka odloča Svet Banke Slovenije na predlog guvernerja Banke Slovenije.

9. člen

Banka Slovenije ima pečat, na katerem sta ime "Banka Slovenije" in grb Republike Slovenije.

10. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki so v delovnem razmerju v Banki Slovenije, so določene s statutom.

Pravice, obveznosti in odgovornosti guvernerja, namestnika guvernerja, viceguvernerjev in delavcev s posebnimi pooblastili iz 8. člena tega zakona, ki izvirajo iz delovnih razmerij, določi Svet Banke Slovenije v skladu z zakonom.

III. ORGANI BANKE SLOVENIJE

11. člen

Organa Banke Slovenije sta Svet banke Slovenije in guverner Banke Slovenije.

12. člen

Svet Banke Slovenije sestavlja enajst članov; od tega šest članov iz vrst neodvisnih strokovnjakov, guverner, namestnik guvernerja in trije viceguvernerji.

13. člen

Člane Sveta Banke Slovenije iz vrst neodvisnih strokovnjakov imenuje Skupščina Republike Slovenije za šest let na predlog Predsedstva Republike Slovenije.

Člani Sveta Banke Slovenije iz vrst neodvisnih strokovnjakov ne smejo biti pogodbeno vezani ali zaposleni v organizacijah, ki jih kontrolira Banka Slovenije, ne smejo biti člani upravljalških organov organizacij, ki jih kontrolira Banka Slovenije, in ne smejo biti voljeni ali imenovani funkcionarji države Slovenije.

14. člen

Guvernerja Banke Slovenije imenuje Skupščina Republike Slovenije za šest let na predlog Predsedstva Republike Slovenije.

15. člen

Banka Slovenije ima namestnika guvernerja in tri viceguvernerje.

Statut Banke Slovenije določa, katere zadeve iz svojega delovnega področja lahko guverner prenese na svojega namestnika in viceguvernerja.

Namestnika guvernerja in viceguvernerja imenuje Skupščina Republike Slovenije za šest let na predlog guvernerja.

16. člen

Guverner Banke Slovenije in Svet Banke Slovenije sta odgovorna Skupščini Republike Slovenije za uresničevanje nalog Banke Slovenije.

Člani Sveta Banke Slovenije in delavci Banke Slovenije so dolžni varovati poslovno skrivnost, ki izhaja iz narave razmerja med Banko Slovenije in tretjimi osebami oziroma je določena s posebnimi predpisi.

17. člen

Guverner Banke Slovenije je predsednik Sveta Banke Slovenije.

18. člen

Guverner Banke Slovenije vodi poslovanje Banke Slovenije in organizira njeno delo.

19. člen

Guverner Banke Slovenije zastopa Banko Slovenije.

Guverner Banke Slovenije izdaja sklepe in druge splošne akte s področja poslovanja Banke Slovenije, ki po tem zakonu niso v pristojnosti Sveta Banke Slovenije.

20. člen

Svet Banke Slovenije pri uresničevanju svojih pristojnosti določa denarno politiko in sprejema ukrepe za njeno izvajanje.

Pri upravljanju zadev Banke Slovenije Svet Banke Slovenije sprejema sklepe in ukrepe ter odloča o drugih vprašanih, določenih s tem zakonom in statutom Banke Slovenije.

Svet Banke Slovenije odloča o zadevah iz svojega delovnega področja na sejah.

Za izvajanje sklepov, sprejetih v Svetu Banke Slovenije, je odgovoren guverner Banke Slovenije.

21. člen

Pri upravljanju zadev Banke Slovenije odloča Svet Banke Slovenije z dvotretjinsko večino glasov vseh svojih članov.

Če v Svetu Banke Slovenije pri odločanju ni doseženo potrebno soglasje, guverner Banke Slovenije pa oceni, da zaradi tega ne more uresničevati nalog in odgovornosti iz 2. člena tega zakona, ukrepa v svoji pristojnosti in o tem obvesti Skupščino Republike Slovenije.

Skupščina Republike Slovenije dokončno odloči o spornih vprašanih iz prejšnjega odstavka.

22. člen

Sklepi Sveta Banke Slovenije se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Svet Banke Slovenije sprejme poslovnik o svojem delu.

23. člen

Guverner Banke Slovenije lahko izdaja navodila za enotno uporabo predpisov, sklepov in ukrepov Sveta Banke Slovenije iz drugega odstavka 20. člena tega zakona.

24. člen

Guverner Banke Slovenije lahko zadrži izvršitev sklepa ali splošnega akta Sveta Banke Slovenije in o tem

v dveh delovnih dneh obvesti Skupščino Republike Slovenije.

IV. POSLOVANJE BANKE SLOVENIJE

1. Uravnavanje količine denarja v obtoku

25. člen

Banka Slovenije uravnava količino denarja v obtoku tako, da:

1. kupuje oziroma prodaja tuja plačilna sredstva;
2. kupuje in prodaja državne vrednostne papirje;
3. kupuje in prodaja domače vrednostne papirje oziroma tuje prenosljive kratkoročne vrednostne papirje;
4. izdaja in kupuje blagajniške zapise Banke Slovenije;

5. daje kratkoročne kredite bankam in hranilnicam na podlagi domačih in tujih prenosljivih kratkoročnih vrednostnih papirjev;

6. daje kredite bankam z vračilnim rokom do treh mesecev ob zastavi vrednostnih papirjev in blagajniških zapisov;

7. določa obvezno rezervo bank in hranilnic pri Banki Slovenije;

8. določa splošno eskontno mero Banke Slovenije in aktivne in pasivne obrestne mere Banke Slovenije.

26. člen

Banka Slovenije izdaja in jemlje denar iz obtoka z nakupom oziroma prodajo tujih plačilnih sredstev v skladu z zakonom.

27. člen

Banka Slovenije določa pogoje in način za nakup in prodajo državnih vrednostnih papirjev.

28. člen

Banka Slovenije določa vrsto, višino, roke in druge pogoje za nakup in prodajo domačih in tujih prenosljivih kratkoročnih vrednostnih papirjev, ki jih kupuje in prodaja bankam in hranilnicam neposredno ali na denarnem trgu.

29. člen

Banka Slovenije določa obseg, roke in druge pogoje za izdajo, vpis in izplačilo svojih blagajniških zapisov.

Blagajniške zapise Banke Slovenije lahko vpisujejo banke in hranilnice.

30. člen

Banka Slovenije določa višino, roke za uporabo in vračanje ter druge pogoje za dajanje kratkoročnih kreditov bankam in hranilnicam:

1. na podlagi domačih in tujih prenosljivih vrednostnih papirjev, ki so jih banke avalirale in ki dospevajo v enem letu;

2. na podlagi zastave vrednostnih papirjev, ki dospevajo v enem letu in blagajniških zapisov Banke Slovenije.

Banka Slovenije določa, katere vrste vrednostnih papirjev so lahko podlaga za dajanje kreditov po tem členu.

31. člen

Banka Slovenije določa višino obvezne rezerve bank in hranilnic tako, da predpiše določen odstotek od depozitov in drugih sredstev.

Banka Slovenije lahko določi različne odstotke po vrsti, rokih in velikosti depozitov in drugih sredstev bank

in hranilnic, oziroma lahko določi, da se za določene depozite in druga sredstva ne obračunava obvezna rezerva.

Banka Slovenije obreduje sredstva obvezne rezerve in določa nadomestilo za nepravilno izločeno in uporabljeno obvezno rezervo.

32. člen

Banka Slovenije določa način in roke za obračunavanje, izločanje in uporabo obvezne rezerve.

33. člen

Banka Slovenije določa splošno eskontno mero Banke Slovenije.

Banka Slovenije določa obrestne mere za kredite in druge terjatve pri Banki Slovenije in obresti za sredstva, deponirana pri Banki Slovenije, v odvisnosti od splošne eskontne mere.

2. Skrb za splošno likvidnost bank in hranilnic

34. člen

Banka Slovenije skrbi za splošno likvidnost bank in hranilnic tako, da:

1. predpisuje obvezne okvire rokovne strukture naložb bank in hranilnic;
2. predpisuje način uporabe obvezne rezerve;
3. določa bankam in hranilnicam okvire za opravljanje garancijskih poslov in za izdajo lastnih vrednostnih papirjev;
4. določa pogoje za oblikovanje posebne rezerve hranilnic za zagotavljanje likvidnosti v plačilih iz naslova hranilnih vlog;
5. predpisuje višino, roke za uporabo in vračanje ter druge pogoje za dajanje kratkoročnih kreditov bankam za zagotavljanje dnevne likvidnosti na podlagi določenih vrednostnih papirjev;
6. predpisuje minimalne splošne pogoje za kreditno sposobnost bank in hranilnic;
7. ugotavlja datum, od katerega je banka ali hranilnica nelikvidna.

Banka Slovenije določi, kateri ukrepi iz tega člena se uporabljajo za hranilnice in pod katerimi pogoji.

35. člen

Banka Slovenije lahko predpiše tudi obveznost bank in hranilnic, da ohranjajo strukturo svojih naložb po rokih dospelosti v določenih okvirih in jo usklajujejo s strukturo virov sredstev po njihovi rokavnosti.

36. člen

Banka Slovenije določa višino, roke za uporabo in vračilo ter druge pogoje za kratkoročne kredite, ki jih daje bankam in hranilnicam za zagotavljanje njihove dnevne likvidnosti.

Kredite iz prejšnjega odstavka daje Banka Slovenije na podlagi vrednostnih papirjev, in sicer:

1. blagajniških zapisov Banke Slovenije;
2. državnih vrednostnih papirjev;
3. obveznic, za katere je republika z zakonom prevzela obveznost, da jih amortizira ali za katere jamči;
4. eskontiranih menic podjetij;
5. blagajniških zapisov bank in drugih izdajateljjev;
6. komercialnih zapisov.

37. člen

Pooblaščen organizacija za plačilni promet dnevno obvešča Banko Slovenije o stanju likvidnosti bank in hranilnic.

38. člen

Banka oziroma hranilnica je nelikvidna, če ni poravnala dospelih obveznosti v državi in tujini, ali če jih je namesto nje izpolnila druga fizična ali pravna oseba ali družbenopolitična skupnost na podlagi jamstva.

Nelikvidna banka oziroma hranilnica ne sme izvrševati plačil iz svojega žiro računa, dajati kreditov, odpirati akreditivov in izdajati jamstev.

Nelikvidni banki oziroma hranilnici pooblaščen organizacija za plačilni promet ne sme izvrševati plačilnih nalogov.

Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena lahko nelikvidna banka oziroma hranilnica izvršuje le izplačila, za katera je realizirala jamstva v skladu s tem in drugim zakonom.

Banka Slovenije predpiše natančnejše pogoje za ugotavljanje nelikvidnosti bank in hranilnic.

39. člen

Pooblaščen organizacija za plačilni promet mora podatke, na podlagi katerih se ugotavlja nelikvidnost banke in hranilnice ter s katerimi razpolaga v okviru svojih pristojnosti, takoj posredovati Banki Slovenije.

Po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka Banka Slovenije takoj ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi.

3. Skrb za splošno likvidnost v plačilih do tujine

40. člen

Zaradi skrbi za splošno likvidnost bank v plačilih do tujine sprejema Banka Slovenije sklepe in predpisuje ukrepe v skladu s tem in drugim zakonom. V okviru svojih pravic in dolžnosti izvaja te ukrepe samostojno.

41. člen

Banka Slovenije lahko odpira račune v tujini.

Banka Slovenije upravlja z mednarodnimi denarnimi rezervami Republike Slovenije, razen z delom, ki ga imajo pooblaščen banke.

Banka Slovenije kontrolira ravnanje z delom deviznih denarnih rezerv, ki jih imajo pooblaščen banke.

42. člen

Izvedbo obračunskega poslovanja z določenimi državami na podlagi zakona in drugih predpisov zagotovi Banka Slovenije z odpiranjem klirinških računov.

43. člen

Republika Slovenija sprejema za pokrivanje svojih deviznih obveznosti na podlagi zakona in drugih predpisov ukrepe, ki jih izvršujejo banke.

Banka Slovenije nadzoruje izvajanje predpisov iz prejšnjega odstavka.

44. člen

Za uravnavanje splošne likvidnosti bank v plačilih do tujine lahko Banka Slovenije predpiše, da morajo imeti banke določen znesek v devizah ali likvidnih deviznih naložbah kot minimalno rezervo za uravnavanje likvidnosti v plačilih do tujine.

45. člen

Banka Slovenije lahko prodaja in kupuje valuto Republike Slovenije v tujini.

46. člen

Banka Slovenije kupuje in prodaja zlato ter druge plemenite kovine.

Banka Slovenije lahko izvaža in iznaša v tujino denarno zlato ter ga uvaža ter vnaša iz tujine v kovani in nepredelani obliki.

47. člen

Banka Slovenije sprejema ukrepe za skladnost strukture najemanja in uporabe zunanjih kreditov z denarnimi gibanji ter spremlja in kontrolira vzpostavljanje kreditnih odnosov s tujino v skladu z zakonom.

48. člen

Banka Slovenije se sme kratkoročno zadolževati v tujini na podlagi sklepa, ki ga sprejme Svet banke.

Banka Slovenije se sme dolgoročno zadolžiti v tujini v svojem imenu in za račun Republike samo na podlagi zakona.

49. člen

Banka Slovenije opravlja za Republiko Slovenijo vse posle v zvezi z najemanjem in odplačevanjem zunanjih kreditov republike, če za posamezne kredite predpis oziroma kreditna pogodba ne določa drugače.

4. Kontrola bank in hranilnic

50. člen

Banka Slovenije s kontrolo bank in hranilnic preverja izvajanje ukrepov, za sprejemanje katerih je pooblaščen s tem in drugim zakonom ter predpisov, ki urejajo bančno in hranilniško poslovanje, devizno poslovanje in kreditne odnose s tujino, promet blaga in storitev s tujino in opravljanje gospodarskih dejavnosti v tujini.

Natančnejše pogoje in način kontrole, vrsto, roke in vrstni red kontrole predpiše Banka Slovenije.

51. člen

Pri kontroli po 50. členu tega zakona ima Banka Slovenije pravico do vpogleda v poslovne knjige in drugo dokumentacijo bank in hranilnic.

Banke in hranilnice morajo na zahtevo Banke Slovenije poslati podatke, potrebne za kontrolo iz 50. člena tega zakona.

Banka Slovenije opravlja kontrolo iz 50. člena tega zakona tudi s pregledovanjem poročil in druge dokumentacije, ki jih dobi od bank in hranilnic ter s pregledovanjem podatkov in druge dokumentacije, s katero razpolaga, nanaša pa se na uporabo predpisov v bankah in hranilnicah.

52. člen

Če se s kontrolo iz prvega odstavka 50. člena tega zakona ugotovi, da je banka ali hranilnica ravnala v nasprotju z ukrepi in predpisi iz navedenega člena, ukrepa Banka Slovenije proti tej banki oziroma hranilnici ter proti vodilnim delavcem banke oziroma hranilnice.

53. člen

Ukrepi iz 52. člena tega zakona proti banki oziroma hranilnici so:

1. ustavitev nakupa vrednostnih papirjev po 28. in 29. členu ter kreditiranja po 30. in 36. členu tega zakona za 10 do 30 dni;
2. omejitev rasti obsega plasmajev za 30 do 60 dni;
3. ustavitev plačil v tujino za 10 do 60 dni, razen plačil iz dospelih zunanjih kreditov, akreditivov in konvencijskih obveznosti;
4. omejitev zadolževanja v tujini za 30 do 60 dni;
5. predlog pristojnim organom banke oziroma hranilnice, da se njihov vodilni delavec suspendira oziroma razreši;

6. drugi ukrepi, ki jih določa zakon.

Ukrepi iz tega člena in njihovo trajanje se izrečejo z odločbo, ki jo izda guverner Banke Slovenije in je dokončna v upravnem postopku.

54. člen

Če se z ukrepi proti banki oziroma hranilnici v rokih iz 53. člena tega zakona ne zagotovi zakonito poslovanje, izterja Banka Slovenije vse svoje terjatve do te banke oziroma hranilnice.

Če se pri kontroli ugotovijo v poslovanju banke ali hranilnice opravila ali dejanja, ki so kazniva po zakonu, naznani guverner Banke Slovenije ali oseba, ki jo pooblasti, to pristojnemu organu.

O opravljenih kontrolah in izvedenih ukrepih obvesti Banka Slovenije dvakrat na leto Skupščino Republike Slovenije.

55. člen

Banka Slovenije ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za poslovanje banke oziroma podružnice tuje banke, predpisani z zakonom ter izda neomejeno ali omejeno dovoljenje za poslovanje.

Banka Slovenije ugotovi tudi, ali so izpolnjeni pogoji za poslovanje hranilnice, predpisani z zakonom in izda dovoljenje za njeno poslovanje.

56. člen

Banka Slovenije kontrolira, ali so izpolnjeni predpisani pogoji za poslovanje banke in hranilnice, kontrolira poslovanje banke in hranilnice ter sprejema ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Natančnejše pogoje in način opravljanja kontrole iz prejšnjega odstavka ter postopek za sprejemanje ukrepov predpiše Banka Slovenije.

57. člen

Na podlagi ugotovitev kontrole iz 56. člena tega zakona lahko Banka Slovenije od banke oziroma hranilnice zahteva naslednje aktivnosti:

1. da poveča znesek ustanovitvenega kapitala, sredstev rezerv in posebne rezerve;
2. da ukine določene podružnice in predstavništva;
3. da začasno ustavi kreditiranje določenih lastnikov in komitentov banke oziroma hranilnice;
4. da ustavi kreditiranje v določenem obdobju;
5. da odpiše terjatve, kadar nastanejo za to z zakonom določeni pogoji;
6. da ustavi obračunavanje in pripis obresti za kredite in druge aktivne postavke določene stopnje plačljivosti;
7. da razreši določene vodilne delavce;
8. da zadrži delitev in izplačilo dobička banke oziroma hranilnice;
9. da odpravi tudi druge nepravilnosti z izvedbo oziroma ustavitvijo določenih aktivnosti.

Zahteva iz prejšnjega odstavka se pošlje banki oziroma hranilnici v pisni obliki in pri tem določi rok za njeno sprejetje.

Če banka oziroma hranilnica v roku iz prejšnjega odstavka ne sprejme zahteve Banke Slovenije, izda guverner Banke Slovenije odločbo, s katero naloži banki oziroma hranilnici določene aktivnosti, navedene v prvem odstavku tega člena. S to odločbo se določi rok za njeno izvršitev.

Odločba iz prejšnjega odstavka je dokončna v upravnem postopku.

58. člen

Če Banka Slovenije na podlagi kontrole oceni, da nadaljevanje poslovanja banke oziroma hranilnice lahko

še bolj poslabša njeno finančno stanje in ogrozi možnost izboljšanja njenega finančnega stanja, lahko izda odločbo, s katero se vse oblike poslovanja banke oziroma hranilnice, razen izplačil na podlagi realiziranih jamstev, ustavijo najdlje za 15 dni, in določi delavca Banke Slovenije s posebnimi pooblastili, ki kontrolira izvrševanje te odločbe.

Z odločbo iz prejšnjega odstavka se določijo tudi primeri, v katerih lahko delavec Banke Slovenije s posebnimi pooblastili izdaja naloge delavcu banke oziroma hranilnice.

59. člen

Banka Slovenije predpiše za banke in hranilnice najmanjši obseg, obliko in vsebino revizije in revizijskega poročila.

Banka Slovenije lahko zahteva, da banke in hranilnice zagotovijo in v določenem roku pošljejo revizijsko poročilo o njihovem letnem obračunu in poslovanju.

Če Banka Slovenije oceni, da poročilo iz prejšnjega odstavka ni v skladu z določenimi standardi revizije ali s predpisanim obsegom, obliko in vsebino revizijskega poročila za banke in hranilnice, lahko zahteva novo revizijsko poročilo, ki ga sestavi drug pooblaščen revizor v skladu z zakonom.

5. Posli za Republiko Slovenijo

60. člen

Sredstva proračuna Republike Slovenije se vodijo pri Banki Slovenije in so sestavni del pasive Banke Slovenije.

Banka Slovenije opravlja tudi druge z zakonom določene posle za Republiko Slovenijo.

Vse posle, ki jih za Republiko Slovenijo opravlja Banka Slovenije, odobrava in nadzoruje Svet Banke Slovenije, izkazujejo pa se v posebni bilanci Banke Slovenije.

61. člen

Banka Slovenije lahko odobri Republikli Sloveniji samo kratkoročne kredite za premoščanje časovne neusklajenosti med prilivi in odlivi sredstev proračuna republike. Rok za vračilo kreditov je najpozneje do konca tekočega proračunskega leta.

O kratkoročnih kreditih iz prejšnjega odstavka obvesti Banka Slovenije Skupščino Republike Slovenije.

Stanje kreditov iz prvega odstavka tega člena ne sme preseči 5 % proračuna Republike Slovenije za tekoče leto oziroma ne sme preseči petine celotnega predvidenega proračunskega primanjkljaja.

62. člen

Natančnejši način izvajanja poslov za Republiko Slovenijo določi Banka Slovenije.

6. Informacijski sistem Banke Slovenije

63. člen

Banka Slovenije, banke in hranilnice pri opravljanju svojih poslov ter na podlagi posebnih nalog Banke Slovenije evidentirajo, zbirajo, obdelujejo in izkazujejo podatke in informacije, ki se nanašajo:

1. na denarna in kreditna gibanja,
2. na področje ekonomskih odnosov s tujino.

Banke in hranilnice pošiljajo podatke iz prejšnjega odstavka na podlagi navodil, ki jih predpiše Banka Slovenije.

64. člen

Banka Slovenije in Republiški sekretariat za finance sta si dolžna posredovati podatke in informacije, ki so pomembni za delovanje denarnega in bančnega sistema.

65. člen

Način in obseg evidentiranja, zbiranja, obdelave, izkazovanja in prenosa podatkov in informacij, potrebnih za izvajanje tega zakona, predpiše Banka Slovenije.

66. člen

Zaradi spremljanja terjatev in obveznosti do tujine, ki še niso vnovčene oziroma plačane, Banka Slovenije zbira od podjetij in bank podatke o sklenjenih izvozno uvoznih pogodbah, njihovi realizaciji in plačevanju v zvezi z njimi.

Način zbiranja podatkov iz prejšnjega odstavka predpiše Banka Slovenije.

7. Vodenje postopka

67. člen

Pri odločanju o pravicah in obveznostih pravnih oseb postopa Banka Slovenije po zakonu o splošnem upravnem postopku, če ni s tem ali drugim zakonom drugače določeno.

V. IZDAJANJE BANKOVCEV IN KOVANCEV

68. člen

Denarna enota Republike Slovenije se določi s posebnim zakonom.

69. člen

Banka Slovenije izdaja bankovce ter določa apoene in njihova glavna znamenja.

Kovance izdaja Republika Slovenija in določa apoene in njihova glavna znamenja.

Banka Slovenije odloča o dajanju bankovcev in kovancev v obtok in o njihovem jemanju iz obtoka.

Izdajanje priložnostnih kovancev se uredi s posebnim zakonom.

70. člen

Bankovci in kovanci, ki se glasijo na valuto Republike Slovenije, so edino zakonito plačilno sredstvo v Republikli Sloveniji.

71. člen

Vse obveznosti in pravice ter vsi posli, ki se glasijo na denar, sklenjeni pa so v Republikli Sloveniji med podjetji, bankami, drugimi domačimi pravnimi osebami in občani ter med občani in tujimi osebami, se izkazujejo v valuti Republike Slovenije in izvršujejo s plačilnimi sredstvi, ki se glasijo na valuto Republike Slovenije, če zakon ne določa drugače.

72. člen

Banka Slovenije organizira oskrbovanje območja Republike Slovenije z bankovci in kovanci.

73. člen

Najnižji apoen v prometu, s katerim se zaokroži končni obračun v gotovinskem in brezgotovinskem plačilnem prometu in v poslovnih knjigah, določi Banka Slovenije.

74. člen

Bankovci in kovanci, ki se vzamejo iz obtoka, ne bodo biti zakonito plačilno-sredstvo in se zamenjajo v rokih in na način, ki jih določi Banka Slovenije.

75. člen

Banka Slovenije zamenja bankovce in kovance, ki so postali neprimerni za promet in sicer: obrabljene bankovce v polnem znesku, poškodovane bankovce in kovance pa po pogojih, ki jih sama določi.

76. člen

Bankovce, ki jih izdaja Banka Slovenije, in kovance lahko izdelujejo specializirane organizacije v Republiki Sloveniji ali v tujini.

Banka Slovenije daje strokovno mnenje o pristnosti bankovcev in kovancev.

VI. PRIHODKI, ODHODKI IN SREDSTVA BANKE SLOVENIJE

77. člen

Banka Slovenije ustvarja prihodke:

1. iz obresti in drugih prihodkov od sredstev, deponiranih v tujini;
2. iz obresti za kredite, ki jih daje neposredno;
3. iz realiziranih pozitivnih tečajnih razlik, ki ostanejo po kritju realiziranih negativnih tečajnih razlik;
4. iz nadomestil za opravljanje storitev;
5. iz nakupa in prodaje vrednostnih papirjev;
6. iz obresti za kredite in druge plasmaje iz primarne emisije;
7. iz prihodkov po posebnih zakonih;
8. iz drugih prihodkov, ki jih ustvarja s svojim poslovanjem.

78. člen

Iz prihodkov, ki jih ustvari Banka Slovenije po 77. členu tega zakona, se poravnajo:

1. obresti in drugi stroški iz zunanjih kreditov;
2. obresti za sredstva, ki so deponirana pri Banki Slovenije,
3. obresti in drugi stroški iz vrednostnih papirjev;
4. stroški iz devizno valutnih poslov;
5. realizirane negativne tečajne razlike, ki niso pokrite iz realiziranih pozitivnih tečajnih razlik;
6. odhodki po posebnih zakonih;
7. stroški izdelave bankovcev;
8. materialni in amortizacijski stroški;
9. osebni dohodki delavcev Banke Slovenije;
10. drugi stroški, ki jih ima Banka Slovenije pri svojem poslovanju.

Iz presežkov prihodkov nad odhodki, ki jih ustvari Banka Slovenije po 77. členu tega zakona, se lahko zagotovijo sredstva tudi za:

1. osnovna sredstva;
2. posebne rezerve.

79. člen

Ostane realiziranih pozitivnih tečajnih razlik iz 3. točke 77. člena tega zakona se prenese v posebne rezerve Banke Slovenije na poseben podračun in se lahko uporablja samo za kritje nepokritih realiziranih negativnih tečajnih razlik.

Odhodki iz 6. točke prvega odstavka 78. člena tega zakona se izvršujejo v višini ustvarjenih prihodkov iz 7. točke prvega odstavka 77. člena tega zakona.

80. člen

Banka Slovenije določa tarifo, po kateri se zaračunavajo nadomestila za storitve, ki jih opravlja.

81. člen

Stroški Banke Slovenije, ki nastanejo pri opravljanju poslov za republiko, se krijejo po pogodbi iz proračuna republike.

82. člen

Finančni načrt in letni obračun Banke Slovenije sprejme Svet Banke Slovenije, potrdi pa ju Skupščina Republike Slovenije.

Revizijo letnega obračuna Banke Slovenije opravi za to pooblaščen revizor.

Svet Banke Slovenije mora najpozneje do 30. junija vsakega leta sprejeti letni obračun za prejšnje leto.

Do sprejetja finančnega načrta Banke Slovenije se financiranje Banke Slovenije izvaja po sklepu o začasnem financiranju, ki ga sprejme Svet Banke Slovenije.

83. člen

Presežek prihodkov nad odhodki Banke Slovenije po uporabi sredstev za namene drugega odstavka 78. člena in prvega odstavka 79. člena tega zakona je prihodek proračuna republike.

Presežek odhodkov nad prihodki Banke Slovenije se krije iz posebne rezerve Banke Slovenije, če pa ta sredstva ne zadostujejo, se presežek odhodkov krije iz sredstev proračuna republike.

84. člen

Pridobivanje stvari in pravic, ki so osnovna sredstva Banke Slovenije, se ureja v okviru virov sredstev Banke Slovenije.

Potrebe za nabavo osnovnih sredstev se predvidijo s finančnim načrtom Banke Slovenije, ugotovijo pa z letnim obračunom Banke Slovenije.

85. člen

Za kritje rizikov, nastalih pri poslovanju Banke Slovenije, se oblikujejo posebne rezerve.

Sredstva za posebne rezerve se izločajo iz prihodkov v znesku, ki ga določi Svet Banke Slovenije. O uporabi sredstev posebne rezerve odloča Svet Banke Slovenije.

VII. NADZOR NAD POSLOVANJEM BANKE SLOVENIJE

86. člen

Nadzor nad poslovanjem Banke Slovenije opravlja Skupščina Republike Slovenije.

Način nadzora nad poslovanjem Banke Slovenije predpiše Skupščina Republike Slovenije.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

87. člen

Z denarno kaznijo najmanj 200.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopke banka ali hranilnica:

1. če pri avaliranju, dajanju garancij in izdajanju lastnih vrednostnih papirjev ne upošteva predpisanih okvirov (3. točka prvega odstavka 34. člena);

2. če ne upošteva ukrepov, ki jih sprejme Banka Slovenije v skladu s tem zakonom (34., 35., 36., 38., 44., 53. in 57. člen);

3. če na zahtevo Banke Slovenije v določenem roku ne zagotovi poročila o ekonomsko finančni reviziji nje-nega letnega obračuna in poslovanja (59. člen);

4. če ne upošteva predpisov in navodil o delovanju informacijskega sistema (63. in 66. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 15.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok tudi odgovorna oseba v banki ali hranilnici, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

88. člen

Z denarno kaznijo najmanj 15.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok odgovorna oseba v Banki Slove-nije, če ne opravlja kontrole ali ne izvede ukrepov iz svoje pristojnosti (50., 53., 57. in 58. člen).

89. člen

Z denarno kaznijo najmanj 5.000 dinarjev se kaznuje za prekršek delavec banke ali hranilnice, ki ne izvrši naloga delavca Banke Slovenije (drugi odstavek 58. čle-na).

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

90. člen

Bankovci in kovanci, ki se glasijo na dinarje, so zakonito plačilno sredstvo v Republiki Sloveniji, dokler Skupščina Republike Slovenije ne odloči drugače.

91. člen

Vse obveznosti in pravice ter vsi posli, ki se glasijo na denar, sklenjeni v Republiki Sloveniji med podjetji, drugimi domačimi pravnimi osebami in občani ter med občani in tujimi osebami, se izkazujejo v dinarjih in izvršujejo s plačilnimi sredstvi, ki se glasijo na dinarje, dokler Skupščina Republike Slovenije ne odloči drugače.

92. člen

Z bankami in hranilnicami po tem zakonu so mišljene banke, ustanovljene po zakonu o Narodni banki Jugosla-vije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in avtonomnih pokrajin (Uradni list SFRJ, št. 34/89, 88/89 in 61/90) in po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah (Uradni list SFRJ, št. 10/89, 40/89, 87/89, 18/90 in 72/90) ter banke in hranilnice, ustanovljene po tem zakonu in po zakonu o bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 1/91).

93. člen

Podzakonski akti, sprejeti na podlagi zakona o Na-rodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslova-nju narodnih bank republik in avtonomnih pokrajin, veljajo do sprejetja ustreznih predpisov na podlagi tega zakona.

94. člen

Banka Slovenije po tem zakonu je pravni naslednik Narodne banke Slovenije, ki je delovala po zakonu o Narodni banki Slovenije (Uradni list SRS, št. 24/77 in 9/85) in po zakonu o Narodni banki Jugoslavije in eno-tnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin.

Do imenovanja Sveta Banke Slovenije po tem zakonu opravlja funkcije Sveta Banke Slovenije guverner Banke Slovenije, vendar najdlje 30 dni.

95. člen

Guverner in viceguvernerji Narodne banke Slovenije, imenovani po zakonu o Narodni banki Slovenije, opravljajo svoje funkcije do poteka mandata.

96. člen

Predpis o nadzoru nad poslovanjem Banke Slovenije po 86. členu tega zakona sprejme Skupščina Republike Slovenije najpozneje v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

97. člen

Določbe prvega odstavka 60. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. 1. 1992.

98. člen

Banka Slovenije lahko uporablja instrument omejeva-nja obsega in dinamike rasti bančnih plasmajev najdlje do 31. 12. 1993.

99. člen

Jamstvo za hranilne vloge občanov pri bankah in hranilnicah v Republiki Sloveniji se uredi s posebnim zakonom.

100. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o Narodni banki Slovenije (Uradni list SRS, št. 24/77 in 9/85).

101. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-03/91-10/3

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

18.

Na podlagi 3. točke 379. člena ustave Republike Slovenije izdaja Predsedstvo Republike Slovenije

U K A Z o razglasitvi zakona o bankah in hranilnicah

Razglša se zakon o bankah in hranilnicah, ki ga je sprejela Skupščina Republike Slovenije na sejah Družbe-nopolitičnega zbora, Zbora občin in Zbora združenega dela dne 5. junija 1991.

Št. 0100-11/91

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

Predsednik
Milan Kučan l. r.

Z A K O N O BANKAH IN HRANILNICAH

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Banka je pravna oseba, katere predmet poslovanja je opravljanje bančnih poslov po določbah tega zakona.